

Bijlage VMBO-KB
2019

tijdvak 1

geschiedenis en staatsinrichting CSE KB

Bronnenboekje

bron 1

Een prentbriefkaart van de stad Enschede (omstreeks 1900):

bron 2

Een telegram naar aanleiding van een moordaanslag:

TELEGRAM
(REUTER'S AGENTSCHAP)

Moord op kroonprins Frans Ferdinand

SARAJEVO. Toen kroonprins Frans Ferdinand en zijn echtgenote een rijtoer maakten door de stad, heeft een nationalist twee revolverschoten op hen gelost. Beiden waren zwaar gewond en stierven kort daarna.

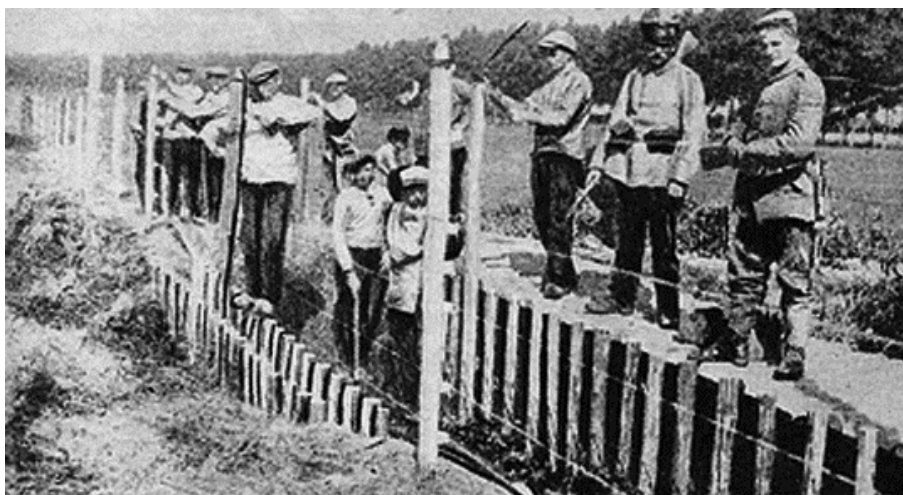
bron 3

Een kaart van Europa in 1914:

bron 4

Het aanleggen van de Dodendraad:

bron 5

Een bonnenboekje voor regeringszeep (gemeente Zaandijk 1916):

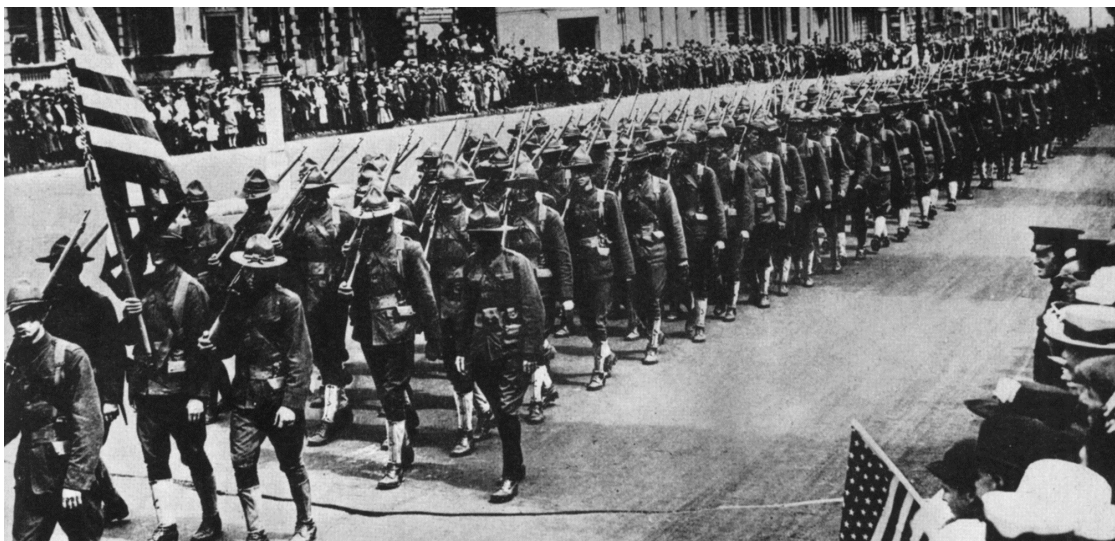

bron 6

Hieronder en op de volgende pagina staan in totaal drie foto's over de Eerste Wereldoorlog:

foto 1

Amerikaanse troepen komen aan in Frankrijk:

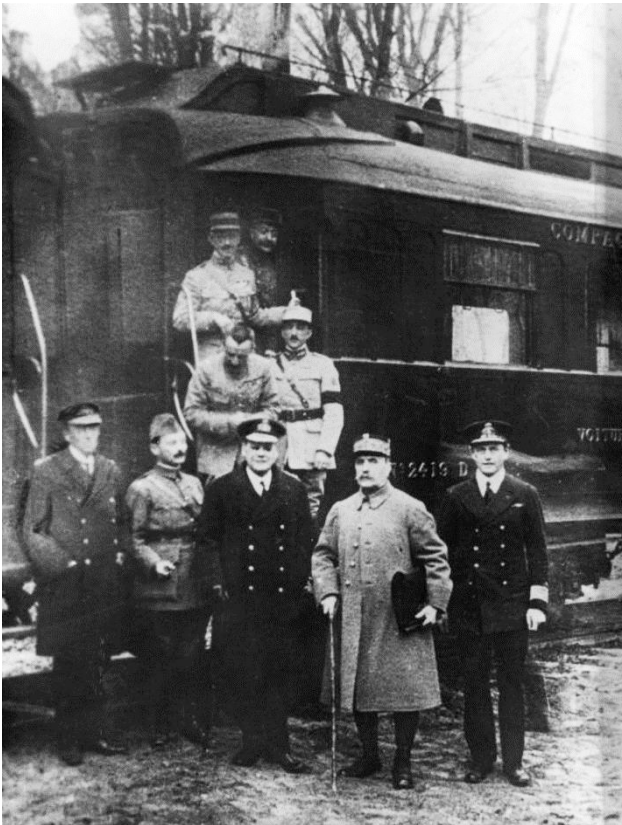
foto 2

Duitse studenten melden zich aan om het leger in te gaan:

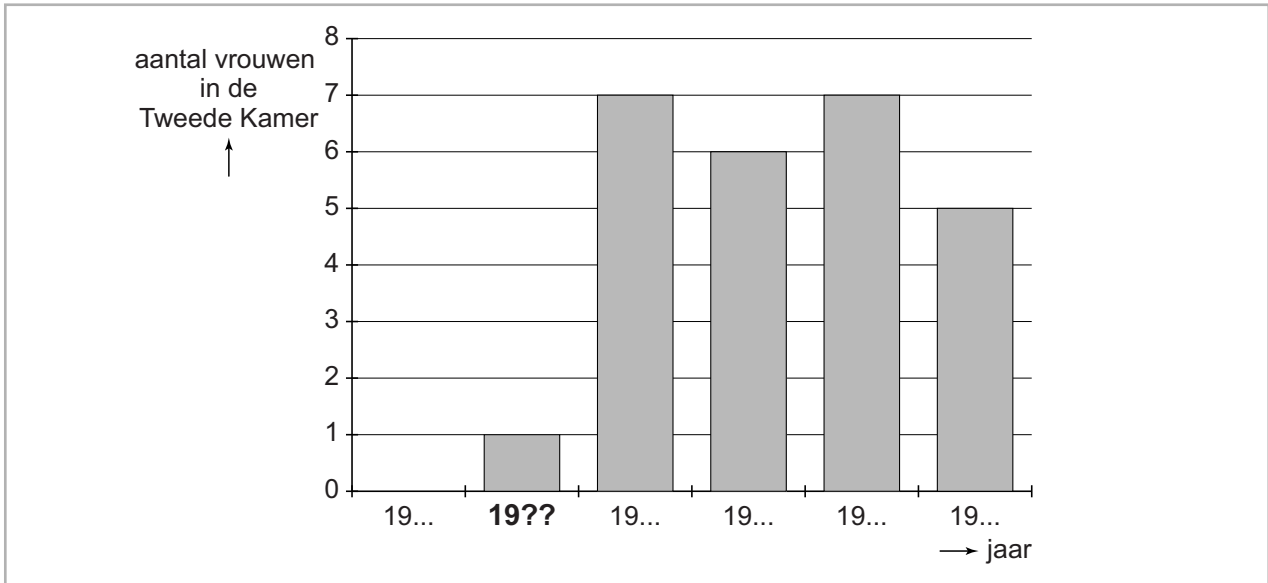
foto 3

Fransen onderhandelaars vlak voor de capitulatie:

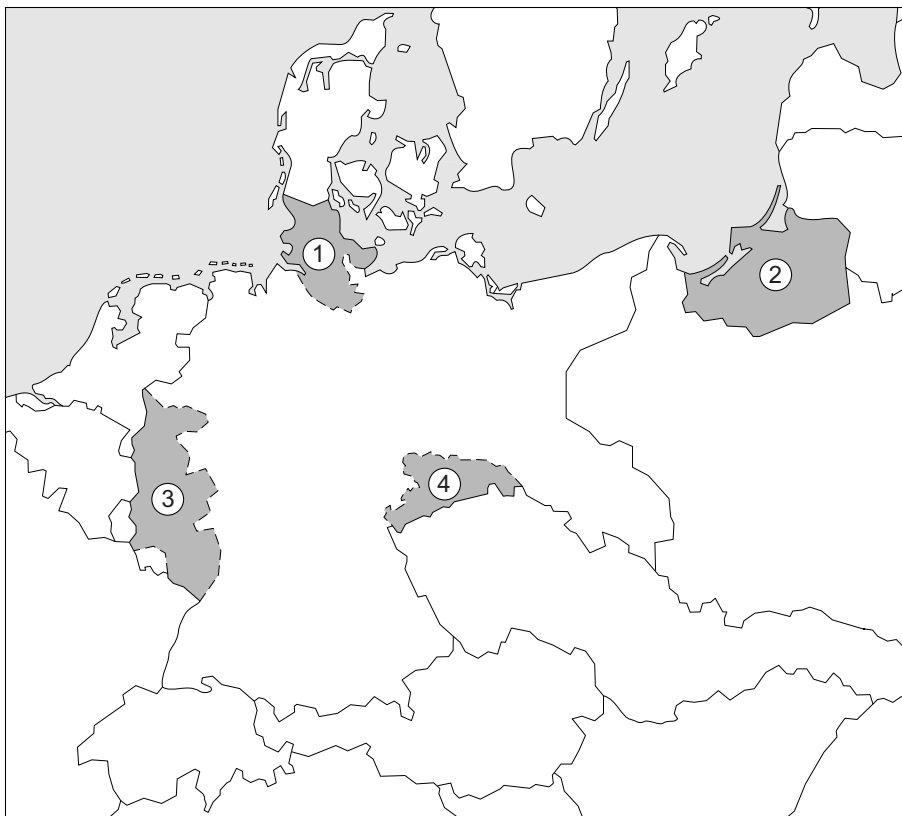
bron 7

Het aantal gekozen vrouwen in de Tweede Kamer:

bron 8

Een kaart van Duitsland (1919):

bron 9

Een verkiezingsposter:

Toelichting

Op de poster staat: Het volk komt in opstand! Het kiest lijst 9.

bron 10

Vier verkiezingsposters uit de periode 1930-1940:

poster 1

poster 2

poster 3

poster 4

Toelichting

Op de posters staat:

poster 1: De vrouw die nadenkt, stemt óók NSB

poster 2: Tegen oorlog fascisme; stemt O.S.P.

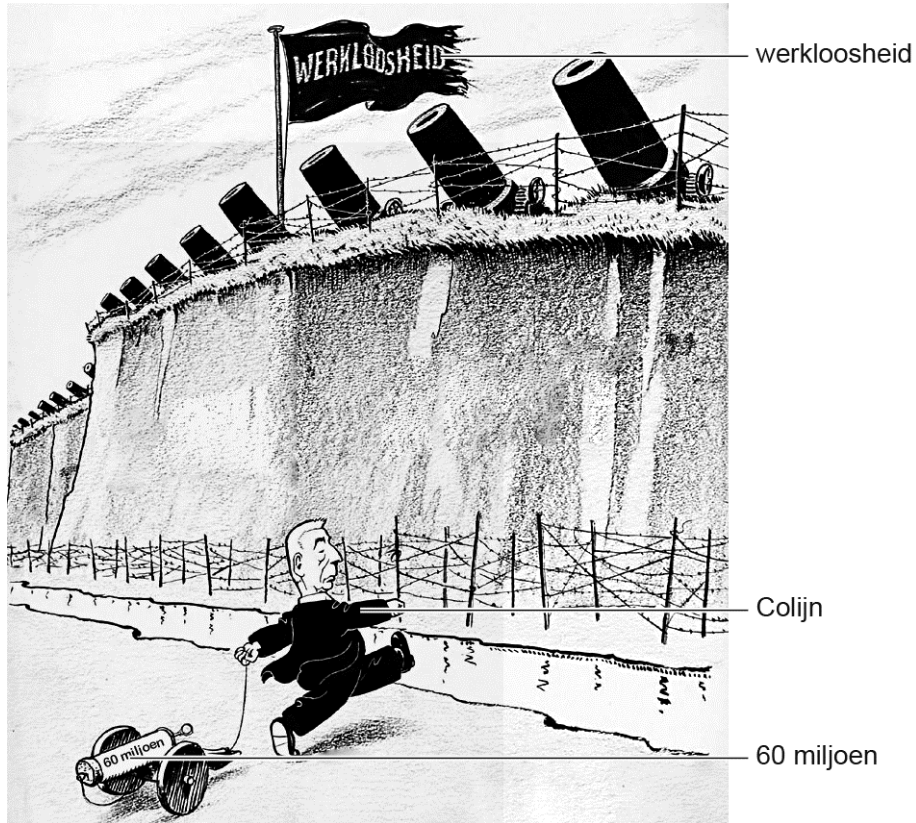
poster 3: Beschermt het christendom; R.K. Staatspartij

poster 4: Arbeid en welvaart, een zegen voor allen; stemt SDAP

bron 11

Een spotprent met als titel *De strijd tegen de werkloosheid* (1938):

bron 12

Een oorlogsmonument in een Duitse stad:

Toelichting

Onderaan het monument staat eerst: 1914 – 1918 en daarna: ... – 1945.

bron 13

Verslag van een gebeurtenis tijdens de Tweede Wereldoorlog:

Na weken van bombarderen was afgelopen nacht opnieuw een nacht van verschrikkingen. Om ongeveer 01.00 uur hoorde ik het geluid van naderende bommen. Daarna volgden vreselijke dreunen die door de aarde golfd. Die klappen werden onmiddellijk gevolgd door nieuwe geluiden: alarmbellen van brandweerauto's en sirenes van ambulances. Ik bewonder de hulpverleners van onze stad. Zij verschijnen telkens weer, ondanks het gevaar, dag na dag. Maar wij houden stand!

bron 14

Een journalist schrijft in zijn dagboek over een gebeurtenis in Amsterdam (1941):

Gisteren viel de Duitse politie de Amsterdamse Jodenbuurt binnen met overvalwagens. Er werden ruim vierhonderd Joodse mannen opgepakt. Zij moesten met hun handen omhoog rondjes blijven rennen. Toen kwam er een vrachtwagen en werden ze allemaal afgevoerd.

bron 15

Een bankbiljet ter waarde van 1 gulden (1944):

Toelichting

De gulden was de Nederlandse munt vóór de invoering van de euro.
Op het bankbiljet staat bovenaan: 'Nederland'.
Onderaan staat: 'een gulden' en 'wettig betaalmiddel'.

bron 16

Een postzegel:

Toelichting

Op de postzegel staat: 1948 Berlijn 1949.

bron 17

Een Nederlandse journalist beschrijft wat hij heeft meegemaakt:

Toen klonken buiten schoten van machinegeweren en kanonnen. We deden het raam open. Door de straat reed een kolonne van vier of vijf Sovjet-tanks. In ons hotel stond de radio hard aan, op de zender die nog in handen van het verzet was. De zender vroeg om hulp van andere landen.

bron 18

Een foto van een militaire parade (rond 1960):

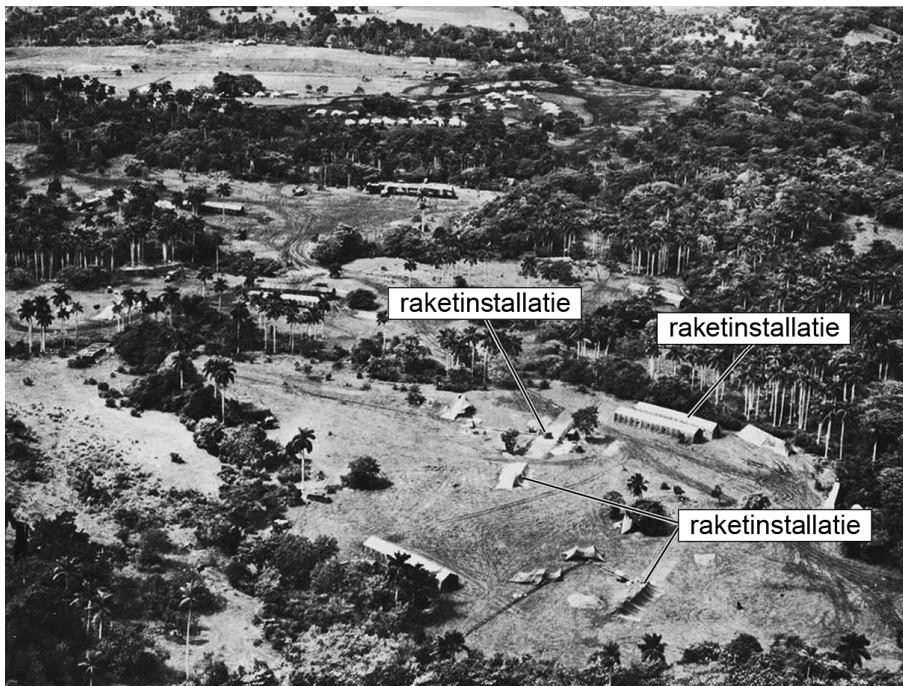
bron 19

Een kaart van Europa:

bron 20

Luchtfoto van een raketbasis in Cuba (1962):

Toelichting

Op de foto staat drie keer: raketinstallatie.

bron 21

Een foto van een monument in Berlijn:

bron 22

Over het Europees Kampioenschap voetbal in 1992:

Het Nederlands elftal voetbalde in de groepsfase van dit Europees Kampioenschap tegen Duitsland, Schotland en het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (G.O.S.). Het team van G.O.S. bestond uit 15 Russen, 3 Oekraïners, 1 Georgiër en 1 Wit-Rus. De wedstrijd tussen Nederland en G.O.S. eindigde in een 0-0 gelijkspel. Na het Europees Kampioenschap werd G.O.S. opgeheven en kregen alle leden hun eigen nationale voetbal elftal.

bron 23

Een krantenartikel (2017):

Gratis mobiel internet in het buitenland

Een onverwacht hoge telefoonrekening na drie weken vakantie in Frankrijk? Met het afschaffen van roamingkosten in Europa lijkt dat niet meer mogelijk.

Dankzij nieuwe wetgeving van de Europese Unie geldt in de hele EU (en Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) vanaf 15 juni hetzelfde internettarief als in het thuisland. De hoge extra kosten voor mobiel internet in het buitenland verdwijnen daardoor.

bron 24

Een oproep van een internetsite (2017):

Originele, gezellige Surinaamse kookworkshop van 4 uur bij het restaurant in de Grote Kerk, nu per persoon voor maar € 24,99! Suriname staat voor gezelligheid en heerlijk eten! De Surinaamse keuken is dan ook zeer gevarieerd te noemen en daarom leuk om zelf mee aan de slag te gaan. U kunt zich nu opgeven voor deze kookworkshop. Na de workshop gaan alle deelnemers gezellig aan tafel en kunt u genieten van uw zelfgemaakte gerechten op deze bijzondere locatie, in deze mooie kerk!